

Sociale relationer – barn/voksen kontakt

Anbefaling: Vedligeholdelse af indsats:

Fritidscenterets praksisnære arbejde har fokus på relationer og medbestemmelse i børnenes og de unges egen hverdag og indflydelse på samme, i en organisering af det praksisnære arbejde, hvor anerkendende faglige indsatser er vigtige værktøjer. Afdelingerne i Fritidscenteret arbejder med et kreativt udtryk med afsæt i mange former, der giver børnene og de unge muligheder for at udtrykke sig i mange fællesskaber, både i individuelle og gruppemæssige kontekster i en praksis, der vægter relationen samt medbestemmelse på og involvering af egne kompetencer i fællesskaber. Det er en pædagogisk praksis, der tilbyder mange funktioner, hvori der udvikles interessegrupper, som er det faglige grundlag for udvikling af børnemiljøer. Dette danner udgangspunkt for afdelingernes arbejde med relationsdannelse, og med fokus på, at alle har værdi og kompetencer, og er betydningsfulde, og på at være fokuseret på aldersgruppernes forskellige udviklingsmuligheder for at tilegne sig og udvikle sociale kompetencer. Relationen mellem barn og voksen har det særlige fokus, at mødet skal sætte spor i det pædagogiske arbejde med at udvikle værdier og adfædsregler for børne- og ungemiljøet i en kontekst, hvor alle kan tage ansvar.

Afdelingerne i Fritidscenteret er aldersopdelt i fritidsklub og ungdom, og organiseringen i funktioner tilbyder rammer, hvori børnene/unge oplever en hverdag/aften, der indbyder til overskuelighed og giver mulighed for en tæt relation til en voksen/voksne, hvor børnene/unge skal føle sig trygge og opleve frihed og medbestemmelse. Der er fokus på de voksnes ansvar for at sætte faglige rammer i forhold til børnenes/de unges valgmuligheder, med det mål at støtte deres udvikling af både selvstændighed og ansvar for deres egne valg og handlinger, så det understøtter børnene/de unge i deres selvudvikling, da det er vigtigt, at børnene/de unge oplever at være en del af fritidscenterets fællesskaber. Det praksisnære arbejde er organiseret med fokus på at give mulighed for egne valg af udviklingsmuligheder gennem deltagelse i aktiviteter og projekter, som i samspil med børnene/de unge er voksenledet/-understøttede, og for måder at eksperimentere med udtryk som sprog og dannelse gennem forskellige udtryksformer.

Det er målet at videreudvikle en pædagogisk praksis, der har fokus på, at børnene/de unge skal opleve at være trygge og opleve frihed og medbestemmelse, og på de voksnes ansvar i forhold til at sætte faglige rammer op for børnenes/de unges valgmuligheder, som støtter børnene/de unge i udvikling af både selvstændighed og ansvar for egne valg og handlinger.

Inklusion og fællesskab

Anbefaling: Vedligeholdelse af indsats

Fritidscenteret arbejder strategisk med inklusion og fællesskaber og har organiseret et praksisnært arbejde med fokus på det større barns og unges, og børne- og ungegruppens resurser. Fritidscenteret anvender

strategisk den funktionsopdelte praksis som pædagogisk værktøj i det praksisnære arbejde, der fx understøtter det enkelte barn/unges og børne- og ungegruppes udvikling af, hvordan sociale regler og adfærdsmønstre har betydning for indholdet, den indbyrdes forventning, og ansvaret for udvikling af relationerne mellem barn/ung-barn/ung og mellem barnet/den unge og gruppen. Afdelingernes arbejde med inklusion er organiseret i en pædagogisk praksis, der systematisk bruger funktion og interessegrupperne til at fastholde deres fokus på interaktionen mellem barnet/den unge og den voksne og børne/ungegruppen, med vægt på betydning af en afklaringsforståelse i forhold til roller og ansvar mellem aktørerne.

Fritidscenterets praksisnære arbejde med inklusion har fokus på det enkelte barns/unges ønske om at være deltager i egen udvikling. Denne faglige anskuelse kan ses i praksis, ved at der er fokus på de faglige udviklingsmuligheder, der er i det små i det store, ved fx at tilbyde aktiviteter, der er målrettede mindre børne- og ungegrupper, som giver mulighed for den nære relation og ændringer i konteksten, og aktiviteter med mulighed for det større fællesskab med fokus på egen organisering og ansvar. Afdelingerne har positive erfaringer med inklusion fra deres praksisarbejde, hvor de fx i samarbejde med børnene/de unge drøfter og planlægger mål for aktiviteter og projekter, som ikke kun har produktmål som f.eks. en teaterforestilling, men også indeholder ønsker, værdier og mål for børnenes/de unges nære miljø, og hvordan de kan samarbejde på en inkluderende måde. For børn og unge, der er særligt udfordrede, tilrettelægges inklusionsarbejdet med en tovholder, og der udarbejdes en handleplan, der beskriver nye udviklingspunkter og handlemuligheder, fx med fokus på forandringer i konteksten, herunder børnemiljøet, og beskrivelse af hvilke aktiviteter, der kan være med til at understøtte inklusionsprocessen, samt opfølgning i forhold til samarbejde med vigtige aktører, herunder samarbejdet med skole og forældre.

Sprogindsatsen

Anbefaling: Vedligeholdelse af indsats

Fritidscenteret har fagligt fokus på dialog og kommunikation, der understøtter måder og former for deres arbejde med sproget i det praksisnære arbejde. Metoden, klubben arbejder med, har fokus på barnet/den unges oplevelse og erfaring med det at være modtager og afsender, som bliver fulgt op af dialog og refleksion over sprogets betydning og indvirkning på egen og andres trivsel i det børne- og ungefællesskab, som er blevet udfordret. Hvis de voksne har identificeret, at sproget giver udfordringer i relationen mellem børne- og ungegrupper, tilrettelægges der et handlingsforløb, der har til hensigt, at der med en aktivitet som middel, gives mulighed for at barnet/ den unge tilegner sig nye sproglige kompetencer og være opmærksomme på, hvilke konsekvenser deres handlinger, f.eks. i forhold til regler og samarbejde, har for udvikling af sociale relationer. Arbejdet med sproget er tilrettelagt systematisk og understøtter udvikling af de kommunikationsmåder og færdigheder, som udvikler gode forudsætninger for relationsdannelse.

Fritidscenteret har fagligt fokus på dialog og kommunikation, der understøtter arbejdet med sproget i det praksisnære arbejde. De har et særligt fokus på, hvordan sproget har betydning for samspillet i børne- og ungemiljøet med udgangspunkt i det praksisnære arbejde i bl.a. interessegrupperne, og er opmærksomme på, hvordan vi taler med og til hinanden - den gode tone og det gode eksemplets betydning for relationer mellem børnene/de unge og mellem barn/ung og voksen. Der arbejdes f.eks. med sproget, når der

tilrettelægges aktiviteter og temaforløb f.eks. teaterprojekter, da det giver mulighed for konkret handling i forhold konsekvens af sprogets indflydelse på børne- og ungegruppens samarbejde i den daglige kommunikation, hvor børnene leger og eksperimenterer med definitioner og begreber i forhold til opnåelse af mål for ønsker og hensigter.

Forældresamarbejde

Anbefaling: Vedligeholdelse af indsats

At være et Fritidscenter kræver et særligt fokus på forældresamarbejdet, da dette udvikler sig i takt med, at børnene/den unge bliver ældre og ønsker at tage større ansvar og beslutninger for egne ønsker og mål. Der er fokus på forældresamarbejdet med det formål at involvere og fastholde forældrenes tilknytning i forhold til at være en vigtig aktør i udviklingen af et positivt børne/ungemiljø i samspil med klubafdelingerne i et ligeværdigt samarbejde, også når der er behov et samarbejde, der kan være udfordrende, og hvor der skal findes en form og måde, der er anerkendende og understøttende i forhold til aktørernes position i arbejdet med at understøtte barnets og den unges udvikling.

Mødet med Fritidscenterets afdelinger har fokus på familien, og der er tilrettelagt en opstartsproces, der byder velkommen på en ligeværdig måde, med det formål, at skabe en god overgang for barnet/den unge, og at udvikle forudsætning for et ligeværdigt samarbejde om barnets/den unges udvikling og trivsel. Barnets/den unges opstart er organiseret med udgangspunkt i den nye kulturs børne- og ungemiljø, der møder familien og barnet/den unge i overgangen til klub, hvor barnet/den unge selv tager mere og mere ansvar for egne handlinger i planlagte handlingsforløb, der over tid åbner op for indtrædelse i nye miljøer, der giver frihed og ansvar.

Sammenhæng og overgange

Anbefaling: Vedligeholdelse af indsats

Fritidscenterets afdelingers arbejde med sammenhæng og overgang har fokus på de forventninger og krav, som børnene/de unge møder ved overgang fra fx. skole til klub og overgang mellem fritidsklub og ungdom - junior- og ungdomsklub i forhold til mødet med et børne- og ungemiljø, der i sin forudsætning tager udgangspunkt i forventning og samspil mellem barnet/den unge og fællesskabet. Der er planlagt strategier for den gode overgang i samarbejde mellem afdelingerne – fritidsklub og ungdomsklub. Fritidscenterets klubafdelinger samarbejder med skolerne når barnet/den unge er særlig udfordret for at sikre, at den socialpædagogiske indsats kan tilrettelægges i en faglig ramme, der giver mulighed for fokus på samarbejdet og kommunikationen om en fælles indsats om at skabe sammenhæng og overgang mellem skole og klub, hvilket har været positivt for deres arbejde med at udvikle og tilrettelægge en positiv og inkluderende overgang, der fx giver børn/unge med særlige behov mulighed for at møde det nye miljø på en inkluderende måde. Fritidscenterets samarbejde med skolerne sikrer, at den socialpædagogiske indsats i forhold til børn, der er særligt udfordret, kan tilrettelægges i en faglig ramme, der giver mulighed for fokus på en fælles indsats i at skabe sammenhæng og overgang mellem skole og Fritidscenteret. Arbejdet med

overgange evalueres på personalemøder, og Fritidscenteret har gode erfaringer med at bruge refleksioner fra møderne i udvikling af deres arbejde med overgange.

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Anbefaling af indsats: Vedligeholdelse af indsats

Fritidscenteret arbejder med faglige strategier, der er rammesættende for deres praksisarbejde i en metodisk systematik, der tager udgangspunkt i en grundforståelse af: At være et klubtilbud, der har anerkendende relationer som pædagogiske værktøjer, med en faglig engageret personalegruppe, der har fokus på kerneopgaverne og arbejder med udvikling og socialisering i forhold til det enkelte barns/ungegruppes medbestemmelse. Klubben ønsker, at have fokus på videreudvikling af pædagogiske værktøjer, der understøtter en systematisk tilgang i det praksisnære arbejde i fritidscenterets klubafdelinger. Dette indebærer, at der er fokus på pædagogfaglige mål med dagen, og på hvordan medarbejderne kan styrke formidlingen og udmøntningen af disse mål, og på at medarbejderne tager ansvar og er opmærksomme på at byde ind med undren og nye opdagelser i det praksisnære arbejde.

Arbejdet med de pædagogfaglige strategier har givet en god faglig systematik som grundlag for at tilrettelægge deres faglige indsats, og denne udviklingsproces har betydet, at medarbejderne har tilegnet sig pædagogiske værktøjer, som de fx anvender i forhold til børn med særlige behov. Udviklingsarbejdet har givet god erfaring for at udvikle en pædagogisk praksis, der kan understøtte det enkelte barn/den unge og børne- ungdomsgruppernes alsidige udvikling, og arbejdet med dannelse, læring og refleksion har udviklet faglige redskaber til valg og anvendelse af konkrete pædagogiske værktøjer med fokus på systematik og refleksion i forhold til at beskrive fritidscenterets værdier og pædagogiske praksis, med fokus på læring, sociale kompetencer og tilknytning.

Dette betyder, at ledelse og medarbejderne har fokus på faglige/pædagogiske mål med det praksisnære arbejde, og på hvordan medarbejderne kan styrke formidlingen og udmøntningen af disse mål, og på at medarbejderne tager ansvar og er opmærksomme på at byde ind med undren og nye opdagelser i det praksisnære arbejde. Evalueringen foregår løbende ved hjælp af fælles bearbejdning af dokumentation og holdes op imod Fritidscenterets værdier, principper og mål, samt det børnene, de unge og medarbejderne gerne vil opnå. Dette giver en faglig refleksion, hvor medarbejdere og ledelse har særligt fokus på, hvorfor gør vi det vi gør, og kan vi se, at det sætter sig spor i det praksisnære arbejde.